

RAJAJOKIKOMISSION LAUSUNTO KOSKIEN EHDOTUSTA TORNIONJOEN TULVARISKIEN HALLINTASUUNNITELMAKSI

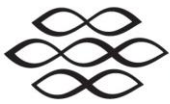
Suomalais-ruotsalaisen rajajokisopimuksen (91/2010) 2 artiklan mukaan sopimuksen tarkoitus on sovittaa yhteen vesienhoitoalueella ohjelmat, suunnitelmat ja toimenpiteet, jotka ovat tarpeen vesien tilalle ja kestäväälle käytölle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi, ottaen huomioon osapuolia sitovat kansainväliset velvoitteet ja yhteisön oikeus. Tulva- ja ympäristövahinkojen torjunta sisältyy samaan sopimuksen artiklaan. Sopimuksen 4 artiklan mukaan sopimuspuolten viranomaiset ovat keskenään yhteistyössä pyrkien siihen, että laaditaan yhteisiä ohjelmia ja suunnitelmia sopimuksen artiklassa 2.1 määrätyn tarkoituksen toteuttamiseksi. Lisäksi sopimuksen 10 artiklan mukaan rajajokikomission tulee vahvistaa tai hylätä ehdotukset vesienhoitoaluetta koskeviksi ohjelmiksi tai suunnitelmiksi.

Tulvariskien hallinnan suunnittelusta vastaa Suomen puolella Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Rovaniemellä (ELY-keskus). Ruotsissa yhteiskuntasuojelu- ja valmiusviranomainen (Myndighet för samhällskydd och beredskap, MSB) vastaa suunnitelmista yhteistyössä Norrbottenin lääninhallituksen kanssa. Tornio ja Haaparanta ovat merkittäviä tulvariskialueita, minkä vuoksi rajanylittävä yhteistyö on tarpeellista. Ruotsin puolella kuuleminen Haaparannan tulvariskien hallintasuunnitelmasta on viivästynyt, mikä vaikeuttaa suunnitelmien yhteensovittamista. Tornionjoen suunnitelma on ollut saatavilla suomeksi, tiivistelmä ruotsiksi sekä pohjoissaameksi.

Lapin ELY-keskus, Norrbottenin lääninhallitus, MSB, Lapin pelastuslaitos, Haaparannan kunta, Tornion kaupunki ja suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio ovat järjestäneet yhteisiä kokouksia tietojen vaihtamiseksi ja suunnittelun yhteensovittamiseksi. Suomen ja Ruotsin suunnitelmien laatijoiden ja komission välillä on välitetty tietoa valmistelun aikana. Yhteistyö suomalaisten ja ruotsalaisten alueellisten viranomaisten kanssa on toiminut hyvin.

Yksi vuoden 2010 rajajokisopimuksen keskeisistä tarkoituksista on suunnitelmien ja ohjelmien yhteensovittaminen valuma-alueella sekä tulva- ja ympäristöonnettomuuksien torjuminen. Komissio toteaa, että rajajokisopimusta tai sen merkitystä tulvariskien hallintasuunnitelmien yhteensovittamisessa ei ole kuvattu Tornionjoen suunnitelmassa. Rajajokikomissio haluaa painottaa, että viranomaisten hallinnon eri tasoilla, paikallisesti ja alueellisesti tulee parhaalla mahdollisella tavalla mahdollistaa Suomen ja Ruotsin välillä solmitun valtiosopimuksen toteutuminen yhteensovittaen tulvariskien hallintasuunnitelmia ja suunniteltuja toimenpiteitä yhteistyössä.

On syytä myös yhteistyössä käydä läpi valvontatoimet Haaparannan jätevedenpuhdistamon toiminnan turvaamiseksi tulvatilanteessa. Haaparannan puhdistamossa käsitellään sekä Haaparannan että Tornion yhdyskuntajätevedet. Rajajokikomissio korostaa, että erityistä huomiota tulisi kiinnittää myös ylivuotavaan, puhdistamattomaan jäteveeseen, joka ei kulkeudu jätevesipuhdistamolle, vaan päästetään suoraan Tornionjoen suulle. Ylivuotavan, puhdistamattoman jäteveden määrä on suurempi niinä ajankohtina, jolloin joessa virtaus on suurta, kuten erityisesti kevättulvan aikaan.

Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio hyväksyy näillä huomioilla ehdotuksen Tornion-Muonionjoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi.

Johan Antti
puheenjohtaja

Timo Jokelainen
varapuheenjohtaja

Simja Lempinen
sihteeri

TIEDOKSI:
Norrbottnens läänihallitus
Haaparannan kunta
Tornion kunta